

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора АП-8

№ 49 від "27" квітня 2021 р.

Інструкція з охорони праці № 19 для кухонного робітника

1. Загальні вимоги охорони праці.

1.1. До самостійної роботи кухонним робітником у дитячому садку допускаються особи, не молодші 18 років, які мають спеціальну освіту, пройшли медичне обстеження, вступний і первинний (на робочому місці) інструктажі з охорони праці, стажування, засвоїли безпечні методи і прийоми виконання робіт та мають встановлену групу з електробезпеки.

1.2. Працівник повинен вивчити дану *інструкцію з охорони праці для кухонного робітника*, а також інструкції з безпечної експлуатації обладнання кухні.

1.3. Медичне обстеження працівник кухні повинен проходити не рідше 2-х разів у рік, повторний інструктаж з охорони праці проводиться 1 раз на півроку.

1.4. У процесі роботи кухонного робітника дитячого садка можуть виникнути такі небезпечні виробничі фактори:

- переміщувані товари, сировина, тара;
- не закриті огороженнями обертові частини обладнання;
- відсутність захисного заземлення обладнання, яке може опинитися під напругою внаслідок порушення ізоляції;
- підвищений рівень інфрачервоного (теплового) випромінювання;
- підвищена або знижена температура поверхонь устаткування, товарів, сировини і продукції;
- підвищена температура повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищена або знижена рухливість повітря;
- підвищена вологість повітря;
- недостатня освітленість робочої зони;
- гострі краї інструменту та обладнання, задирки і шорсткість на поверхнях інструмента, пристосувань і тари;
- фізичні перевантаження.

1.5. На кухні (харчоблоку) ДНЗ не дозволяється працювати на несправному устаткуванні, користуватися несправними інструментами та кухонним приладдям. Про всі несправності необхідно повідомляти заступникові завідувача з адміністративно-господарської роботи (завгоспа).

1.6. Необхідно виконувати роботу, дотримуючись вимог цієї інструкції з охорони праці, тільки в санітарному спецодязі та взутті, яке завжди повинно бути чистим, зручним і перебувати в справному стані. Санітарний одяг і взуття зберігати в спеціально передбачених для цього місцях, ювелірні прикраси необхідно зняти.

1.7. Для попередження та запобігання розповсюдження шлунково-кишкових, паразитарних та інших

- захворювань кухонний робітник повинен знати і дотримуватися правил особистої гігієни;
- здавати верхній одяг та особисті речі в гардероб;
- не надягати ювелірні прикраси, годинники, коротко стригти нігті, не покривати їх лаком;
- ретельно мити руки з милом (із дезинфікуючим захистом) перед початком роботи, при переході від однієї операції до іншої, після кожної перерви в роботі, стикання із забрудненими предметами, а також після відвідування туалету, перед прийомом їжі та після закінчення роботи, змінювати спецодяг кожен день і (або) по мірі його забруднення;
- при отриманні порізів, подряпин обробити антисептичним розчином (йодом або зеленкою), накласти бинтову пов'язку чи лейкопластир;
- утримувати в порядку і чистоті робоче місце та обладнання.

| 1.8. Працівник кухні (харчоблоку) ДНЗ метою дотримання вимог охорони праці повинен:

- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку дошкільного навчального закладу;
- дотримуватися вимог і правил пожежної безпеки та електробезпеки на кухні (харчоблоку) дитячого садка.
- не торкатися до частин механізмів, обладнання кухні дитячого садка, які знаходяться в русі;
- не доторкатися до струмоведучих частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клейм, патронів освітлення, пристроїв заземлення;
- не наступати на електропроводи, так як при недостатній або пошкодженні ізоляції може статися ураження електричним струмом;
- не залишати на робочому місці будь-які легкозаймисті рідини і матеріали;
- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння та вміти користуватися ними.

1.9. Особи, які порушили вимоги даної інструкції з охорони праці для кухонного робітника, несуть відповідальність у порядку, встановленому законодавством.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи.

2.1. Перед початком роботи на харчоблоці кухонному робітнику в ДНЗ необхідно правильно надіти передбачений санітарними нормами робочий одяг, застебнути його на всі ґудзики (зав'язати зав'язки), не допускаючи звисаючих кінців, волосся необхідно зібрати під головний убір (ковпак, шапочку, косинку).

2.2. Не дозволяється заколювати голками, шпильками одяг, тримати в кишенях булавки, скляні та інші гострі предмети.

2.3. Привести в порядок робоче місце, не захаращувати проходи.

2.4. Оглянути інвентар, впевнитися в його справності. У разі непридатності інвентарю і посуду, вимагати від заступника завідувача з адміністративно-господарської роботи (завгоспа) дитячого садка вилучення та заміни.

2.5. Уважно оглянути робоче місце і підготувати його таким чином, щоб виключити можливість дотику до гарячих або переохолоджених частин обладнання і комунікацій, не перебувати в безпосередній близькості від таких частин для запобігання опіків, перегріву чи переохолодження.

| 2.6. При огляді робочого місця кухонному робітнику ДНЗ необхідно:

1. звернути увагу на справність обладнання кухні (харчоблоку) дитячого садка, на наявність і справність захисних огорож і заземлення електроустановки.
2. перевірити стійкість виробничого столу, стелажу, міцність кріплення обладнання до фундаментів і підставок;
3. надійно встановити (закріпити) пересувне (переносне) обладнання та інвентар на робочому столі, на підставці, пересувному візку;
4. зручно і стійко розмістити запаси сировини, напівфабрикати згідно з частотою їх використання і витрачання;
5. перевірити наявність і справність дерев'яного гратчастого настилу під ногами, діелектричних килимків біля електроустановок;
6. перевірити відсутність сторонніх предметів всередині і навколо обладнання, прибрати зайві предмети, що заважають;
7. перевірити роботу витяжної вентиляції на харчоблоці (кухні) ДНЗ, повітряного душування, достатність освітлення робочої поверхні і оснащеність робочого місця необхідним для роботи обладнанням, інвентарем, пристроями та інструментом;
8. перевірити наявність і справність контрольно-вимірювальних пристрій (далі – КВП), а також пристрій безпеки, регулювання і автоматики;
9. перевірити справність пускорегулювальної апаратури обладнання, яке включається (пускачів, пакетних перемикачів, рубильників, штепсельних роз'ємів, кінцевих вимикачів тощо);
10. переконатися у стані підлог (відсутність вибоїн, нерівностей, слизькості та ін.) харчоблоку дитячого садка, а також відсутність вибоїн, тріщин та інших нерівностей на робочих поверхнях виробничих столів;
11. перевірити справність застосованого інвентарю, пристрій та інструменту (поверхні спеціальної тари, обробних дошок, ручки совків, лопаток повинні бути чистими, гладкими, без сколів, тріщин і задирок; рукоятки ножів повинні бути щільно насадженими, неслизькими і зручними для захоплення, мають необхідний упор для пальців руки, не деформуючися від впливу гарячої води; полотна ножів повинні бути гладкими, відполірованими, без вм'ятин і тріщин).

| 2.7. Перед включенням електричного обладнання кухонному робітнику ДНЗ слід перевірити:

- справність пристрій світлової індикації;
- комплектність і правильність складання устаткування;

- справність ручок, фіксаторів, замикаючих пристройів, надійність кріплення комплектуючих та ін.;
- відсутність звисаючих і оголених кінців електропроводки, справність розеток, кабелів (дротів) електро живлення, вилок використовуваного електричного обладнання;
- стан захисного заземлення (занулення) – наявність і надійність заземлюючих з'єднань, відсутність обривів, міцність контакту між металевими нетоковедучими частинами машини і заземлючим проводом, відсутність механічних пошкоджень заземлюючих провідників, не допускається приступати до роботи при відсутності або ненадійності заземлення;
- наявність, справність і правильну установку і надійне кріплення огорожень рухомих частин, нагрівальних елементів обладнання.

2.8. При експлуатації посудомийної машини перед початком роботи кухонному робітнику ДНЗ необхідно перевірити:

- справність вентилів на підвідних магістралях;
- відсутність підтікань у місцях з'єднань трубопроводів;
- наявність води у мийних ваннах, водонагрівачі;
- надійність закриття всіх струмоведучих і пускових пристройів;
- наявність, справність і правильну установку і надійне кріплення огорож (щитків, облицювань, кожухів тощо), які закривають рухомі вузли і нагрівають поверхні машини;
- відсутність сторонніх предметів усередині і навколо машини;
- справність фіксаторів, які утримують дверцята миючої та поласкаючої камер у верхньому положенні;
- справність кінцевого вимикача, кінцевого мікроперемикача;
- наявність і справність приладів безпеки, регулювання та автоматики (наявність клейма або пломби; терміни таврування приладів; знаходження стрілки манометра на нульовій позначці; цілісність скла; відсутність пошкоджень, що впливають на показання контрольно-вимірювальних приладів).

2.9. Підготувати посудомийну машину до роботи: перед подачею напруги заповнити бачок миючим засобом, відкрити заслінку вентиляційної системи і вентилі водопостачання.

2.10. Перед початком експлуатації устаткування необхідно:

- перед включенням машин для подрібнення харчової сировини переконатися у правильності з'єднання виконавчих механізмів і надійності їх кріплення до приводу;
- перед включенням електроплити слід перевірити наявність піддону під блоком конфорок і подового листа в камері жарочної шафи, які закривають нагрівальні елементи;
- переконатися, що перемикачі конфорок і жарочної шафи знаходяться в нульовому положенні;
- переконатися в тому, що жарильна поверхня (конфорки) електричних плит рівна і гладка, не має тріщин і знаходиться в одній площині з бортовою поверхнею;
- слід провести необхідне складання обладнання, правильно встановити і надійно закріпити зйомні деталі і механізми;
- перевірити справність іншого обладнання, що застосовується в роботі.

2.11. Якщо були виявлені будь-які несправності або несправності в обладнанні, негайно повідомити завідувачу виробництвом (шеф-кухарю) у ДНЗ і до повного їхнього усунення до роботи не приступати.

3. Вимоги охорони праці під час роботи.

3.1. Не виконувати роботу на машинах та агрегатах, пристрой яких не знайомі, до роботи на яких не навчені.

3.2. Кухонному робітнику їдальні (кухні) дошкільного навчального закладу не дозволяється допускати до виконання своєї роботи ненавчених і сторонніх осіб.

3.3. При виконанні роботи необхідно дотримуватися даної інструкції з охорони праці, утримувати в чистоті і порядку робоче місце, не захаращувати його і проходи до нього, між обладнанням, столами, стелажами і до пультів управління та рубильників, шляхи евакуації та інші проходи сторонніми предметами, порожньої тарою, інвентарем, зайвими запасами сировини, продукцією. Порожню тару необхідно своєчасно прибирати у відведене для цього місце.

3.4. Для зниження фізичного перевантаження і стомлюваності кухонний робітник дитячого саду не повинен допускати підіймання й переміщення вручну вантажів, що перевищують встановлені гранично допустимі норми. При проведенні робіт слід застосовувати засоби малої mechanізації, а також рівномірно розподіляти фізичні навантаження протягом робочого дня.

3.5. Повинні дотримуватися граничні норми підіймання і переміщення важких речей жінками:

- при чергуванні з іншою роботою (до 2 разів на годину) – 10 кг;
- постійно протягом робочої зміни – 7 кг;

- сумарна маса вантажів, що переміщаються жінкою протягом кожної години зміни: з робочої поверхні – 350 кг; з підлоги – до 175 кг; в масу вантажу, що піdnімається та переміщується, включається маса тари й упаковки;
- при переміщенні вантажів на візках або в контейнерах, прикладене зусилля не повинно перевищувати 10 кг;
- відстань, на яку переміщується вантаж вручну, не повинна перевищувати 5 м, висота піdйому вантажу з підлоги обмежується 1м, а з робочої поверхні (стіл та ін.) - 0,5 м.
- 3.6. Граничні норми піdймання та переміщення вантажів вручну для чоловіків старших 18 років – 50 кг.

3.7. При використанні кухонним працівником ДНЗ візків, слід переконатися у справності коліс, ручки та огорожі візка. Завантажувати візок слід таким чином, щоб вантаж не виступав за габарити огорожі візка і виключалася можливість його випадкового випадання в процесі транспортування.

3.8. Пересувати візки, пересувні стелажі необхідно в напрямку "від себе". Щоб уникнути падіння при пересуванні, слід своєчасно прибирати випадково пролиті рідини, жири та продукти, що впали на підлогу.

3.9. Знімати з робочих поверхонь і переміщати каструлі слід удвох. При цьому каструлі повинна бути закрита кришкою і заповнена не більше ніж на 3/4 об'єму.

3.10. Пересувати посуд по поверхні обережно, без ривків і великих зусиль. Кришки посуду з гарячою водою відкривати обережно, рухом «на себе». Посуд з гарячою водою ставити на спеціальні стійкі піdставки, поверхня яких повинна бути більше площини дна посуду.

3.11. Вентилі, крані на трубопроводах необхідно відкривати повільно, без ривків і великих зусиль. Не допускається застосовувати для цього молотки, гайкові ключі та інші предмети.

3.12. Не допускається використовувати для сидіння випадкові предмети (ящики, бочки тощо), обладнання.

| 3.13. При митті посуду ручним способом кухонному робітнику ДНЗ слід:

- звільняти столовий та кухонний посуд від залишків їжі дерев'яною лопаткою або спеціальною щіткою.
- використовувати рукавички гумові;
- укладати тарілки в мийні ванни за розмірами і невеликими стопами;
- не натискати сильно на стінки посуду;
- миття скляного посуду проводити окремо від столового посуду;
- при ополіскуванні посуду застосовувати спеціальні кошики та сітки для захисту рук від опіків.
- кухонний посуд з пригорілою їжею відмочувати теплою водою з додаванням кальцинованої соди, не очищати її ножами або іншими металевими предметами;
- чисті тарілки необхідно укладати в стопи: глибокі - не більше 12-15 штук, дрібні 15-20 штук;
- стакани встановлювати на піднос в один ряд, не допускається ставити стакани один в інший.

3.14. Санітарну обробку, чищення і миття кухонного обладнання здійснювати тільки після відключення його від електричної мережі (автоматичним вимикачем) і охолодження теплового обладнання.

3.15. Не допускається користуватися посудом, що має сколи, тріщини. Слід негайно прибирати осколки випадково розбитого посуду, при цьому користуватися совком, віником (або щіткою).

Збирати осколки незахищеними руками не допускається.

3.16. При роботі з ножем працівників кухні дитячого саду необхідно дотримуватися обережності, берегти руки від порізів. Зберігати ножі слід в спеціальних касетах, при перервах у роботі вкладати ніж в касету, пенал (футляр).

| 3.17. Під час роботи кухонного робітника ДНЗ з ножем не допускається:

- ходити і нахилятися з ножем у руках, переносити ніж, не вкладений у футляр (пенал);
- використовувати ножі з неміцно закріпленими полотнами, рукоятками, що мають задирки, затупленими лезами;
- перевіряти пальцями гостроту лез ножів та різальних кромок інструменту;
- робити різкі рухи;
- залишати ніж під час перерви в роботі в сировині, що обробляється, або на столі без футляра;
- переносити і передавати гострі та ріжучі інструменти вістрям уперед;
- спиратися на мусат при правці ножа. Правити ніж об мусат необхідно остронь від інших працівників.

| 3.18. Способи і прийоми безпечної виконання робіт з використанням машин для різання овочів (овочерізок):

- при роботі на овочечистці та протирочній машині, кухонному працівникові дитячого саду необхідно використовувати запобіжну кришку або грати в завантажувальній воронці.
- забороняється на шинкувальних машинах проштовхувати овочі руками на ходу.
- перед установкою змінних дисків на овочерізальній машині, необхідно перевірити надійність кріплення ножів і гребінок.
- не допускається знімати диск з овочерізальної машини до повної зупинки приводу.
- ножі овочерізальної машини повинні бути надійно прикріплені до диска, виступаючі гвинти повинні бути підвернуті.
- овочерізальні машини повинні мати направляючі воронки такої довжини, щоб унеможливити потрапляння рук у зону дії ножів.
- подачу овочів в машину необхідно проводити тільки при включенному двигуні та в установленому завантажувальному бункері.
- під час роботи овочерізальної машини не допускається відкривати запобіжні кришки, знімати диски. Міняти ножі і гребінки можна тільки після повної зупинки машини і при вимкненному двигуні.
- при заклинованні обертового диску, овочерізальну машину необхідно зупинити і тільки після цього вилучити продукт.

| 3.19. Способи і прийоми безпечного виконання робіт з використанням водонагрівача:

- при експлуатації водонагрівача працівників кухні дитячого саду необхідно регулярно відбирати окріп, не допускати переповнення збірника окропу;
- судини для відбору окропу встановлювати на спеціальну підставку (не допускається вішати їх на водорозбірний кран);
- негайно вимикати кип'ятильник від електричної мережі при переливанні окропу через верхню кришку або підтіканні з водорозбірного крана;
- в процесі роботи електрокип'ятильника не допускається експлуатувати його з несправною автоматикою, відкривати кришку збірника окропу, щоб уникнути опіку парою і окропом.

| 3.20. Способи і прийоми безпечного виконання робіт з використанням посудомийних машин:

- під час роботи з використанням посудомийної машини кухонному робітнику дитячого саду необхідно дотримуватися вимог безпеки, викладених в експлуатаційній документації завода-виробника, постійно стежити за показаннями приладів автоматики і світловими покажчиками режиму роботи машини, перевіряти наявність миючого розчину в бачку (3-4 рази в зміну), поповнювати машину миючим засобом по мірі необхідності;
- для поповнення машини муючим засобом, вимкнути машину кнопкою "стоп", відкрити праві дверцята, зняти кришку бачка і залити муючий засіб;
- заміну води в мийній ванні у ванні первинного ополіскування виконувати в міру забруднення, для цього машину зупинити, натиснувши на кнопку "стоп", вийняти перфоровані сітки і зливні пробки;
- після зливу води з ванни, зливні пробки встановити на місце і повторити операцію "Підготовка до роботи".
- попереджати про майбутній пуск посудомийної машини працівників, які знаходяться поруч.
- включати і вимикати посудомийну машину сухими руками і тільки за допомогою кнопок "пуск" і "стоп".
- оглядати, регулювати, усувати несправність, витягувати застриглі предмети, залишки харчових продуктів, очищати душі і сітки у посудомийної машини можна тільки після того, як вона зупинена за допомогою кнопки "стоп";
- видаляти залишки харчових продуктів, очищати муючу камеру машини за допомогою дерев'яних лопаток, скребків тощо.

| 3.21. Під час роботи посудомийної машини не допускається:

- знімати запобіжні щитки та кожухи;
- відкривати дверцята миючої та ополіскуючої камер, шафи електроарматури;
- виймати для очищення лотки-фільтри і насадки муючих і ополіскуючих душів;
- зливати забруднену воду з ванни.

| 3.22. Необхідно припинити експлуатацію посудомийної машини у випадках:

- припиненні подачі води, електроенергії;
- при включені авоматичного вимикача лампочка "мережа" не загоряється;
- при натисканні на кнопку "пуск" машина (програмний механізм) не включається;
- не подається ополіскуюча вода;
- ускладнений підйом кожуха;

- зменшенні надходження води через форсунки;
- миючі душі при митті посуду не обертаються;
- не працює вентиляція.

| 3.23. При експлуатації електромеханічного устаткування кухонним робітником ДНЗ необхідно дотримуватися загальних вимог безпеки:

- використовувати обладнання тільки для тих робіт, які передбачені інструкцією з експлуатації;
- перед завантаженням обладнання продуктом переконатися, що приводний вал обертається в напрямку, вказаному стрілкою на корпусі обладнання;
- попереджати про майбутній пуск устаткування працівників, що знаходяться поруч;
- знімати та встановлювати змінні частини обладнання обережно, без великих зусиль і ривків;
- надійно закріплювати змінні виконавчі механізми, робочі органи, інструменти;
- завантаження обладнання продуктом виконувати через завантажувальний пристрій (бункер, завантажувальну чашу тощо) рівномірно, при включеному електродвигуні, якщо інше не передбачено інструкцією з експлуатації заводу-виробника;
- дотримуватися норм завантаження обладнання;
- проштовхувати продукти в завантажувальний пристрій спеціальним пристосуванням (штовхачем, товкачем тощо);
- видаляти залишки продукту, очищати робочі деталі обладнання за допомогою дерев'яних лопаток, скребків тощо;
- оглядати, регулювати, усувати несправність обладнання, встановлювати (знімати) робочі деталі, витягувати застяглий продукт, очищати використовуване обладнання можна тільки після того, як воно зупинено за допомогою кнопки «Стоп» і після повної зупинки обертових і рухомих частин, що мають небезпечний інерційний хід.

| 3.24. При експлуатації робітником ДНЗ електромеханічного обладнання не допускається:

- працювати зі знятими з обладнання загороджувальними і запобіжними пристроями, з відкритими дверцятами, кришками, кожухами;
- поправляти ремені, ланцюги приводу, знімати і встановлювати огороження під час роботи устаткування;
- перевищувати допустимі швидкості роботи обладнання;
- витягати руками застяглий продукт;
- експлуатувати обладнання без завантажувальних пристроїв;
- проштовхувати (утримувати) продукт руками або сторонніми предметами;
- переносити (пересувати) включене в електричну мережу нестационарне обладнання;
- відключати передбачені конструкцією устаткування блокувальні пристрої і знімати блокування механічним шляхом (замикаючи контакти або впливаючи на них будь-якими предметами);
- залишати без нагляду працююче обладнання, допускати до його експлуатації ненавчених і сторонніх осіб;
- складати на обладнання інструмент, продукцію, тару.

3.25. Щоб уникнути ураження електричним струмом або виходу з ладу електроустановок кухонному робітнику в ДНЗ необхідно дотримуватися таких заходів електробезпеки:

- включати і вимикати обладнання сухими руками і тільки за допомогою кнопок «Пуск» і «Стоп» і не торкатися до включенного електроустаткування мокрими руками, не працювати з електроустановками при відсутності діелектричних килимків;
- не торкатися до відкритих і незахищених струмоведучих частин обладнання, пошкоджених або несправних вимикачів, штепсельних розеток, вилок, оголених та з пошкодженою ізоляцією проводів;
- не допускати різких згинів і защемлення електричних з'єднувальних кабелів, проводів (дротів);
- не знімати передбачені конструкцією оберігаючі від електричного струму захисні кожухи, кришки та не допускати роботи електрообладнання за їх відсутності;
- не залишати без нагляду увімкнені електроприлади і апарати, відключати їх від мережі в перервах в роботі, після закінчення роботи, при проведенні санітарної обробки, чищення або ремонту;
- відключення електрообладнання від мережі слід проводити видаленням вилки з розетки, тримаючи за корпус вилки, а не за з'єднувальний електричний кабель (дріт).

3.26. Для розбору м'яса необхідно застосовувати колоду з рівною поверхнею. Оброблення замороженого м'яса проводити тільки після його повного розморожування. Обробні дошки класти тільки на рівну поверхню столу.

3.27. Посуд з їжею після її теплової обробки потрібно ставити на стійку підставку. Вимагайте, щоб розмір поверхні підставки був більше розміру поверхні посуду, що встановлюється.

3.28. Заборонено кухонному робітнику ДНЗ братися голими руками за нагрітий кухонний посуд, використовуйте при цьому рушник.

3.29. Обов'язково вживати заходів для збирання рідини, пролитої на підлогу, а також жиру, продуктів чи відходів, що впали на підлогу.

3.30. Відкривати банки з консервами із застосуванням призначеного для цього ключа. Забороняється розкривати банки ножами та іншим кухонним інвентарем.

3.31. Для розкриття тари кухонному робітнику дитячого садка слід застосовувати обценки, кліщі, молоток та інші інструменти, призначенні для цього.

3.32. При приготуванні і використанні в роботі миючих і дезінфікуючих розчинів, кухонному робітнику ДНЗ необхідно:

- використовувати окуляри захисні, не допускати попадання їх в очі;
- не допускати розпилення миючих і дезінфікуючих засобів, потрапляння їх розчинів на шкіру та слизові оболонки, попадання їх в очі;
- для захисту рук надягати гумові рукавички;
- користуватися спеціальними щітками, мочалками, йоржами.
- слід застосовувати тільки дозволені органами охорони здоров'я миючі та дезінфікуючі засоби;
- не допускається перевищувати встановлену концентрацію і температуру (вище 50 °C) миючих розчинів.

3.33. Не виходити з харчоблоку ДНЗ спіtnілим на вулицю, до відкритого вікна або в прохолодне приміщення.

3.34. У процесі виконання робіт дотримуватись даної інструкції з охорони праці, інструкції про заходи пожежної безпеки на кухні (харчоблоку) дошкільного навчального закладу.

3.35. Для виконання роботи на висоті використовувати справну драбину або приставні сходи, які мають необхідні пристосування від ковзання (шини, гумова прокладка). Не користуватися для роботи на висоті бочками, ящиками та іншими предметами.

3.36. При виникненні несправностей під час роботи електрообладнання, необхідно знести розетки його і повідомити про це завідувачу виробництвом (шеф-кухаря) дошкільного навчального закладу.

4. Вимоги охорони праці після закінчення роботи.

4.1. Після закінчення роботи кухонному робітнику необхідно вимкнути все електрообладнання, що знаходиться на кухні (харчоблоку) ДНЗ, а також витяжну вентиляцію. Холодильні установки при цьому не відключаються від електромережі.

4.2. Слід провести розбирання, очищення, миття і санітарну обробку устаткування: механічного – після зупинки електроприводу та рухомих і обертових частин з інерційним ходом, а теплового – після повного охолодження нагрітих поверхонь.

4.3. У процесі розбирання, очищення, миття, санітарної обробки та складання механізмів, потрібно дотримуватися обережності, щоб уникнути поризу рук.

4.4. Не допускається охолоджувати водою нагріту поверхню електроплити, чашу електроточковороди та іншого теплового обладнання.

4.5. Закрити вентилі (крані) на трубопроводах пари, холодної і гарячої води.

4.6. Привести в порядок робоче місце, інструмент, пристосування, інвентар прибрати у відведені для цього місця. Не проводити прибирання сміття, відходів безпосередньо руками, використовувати для цього щітки, совки та інші пристосування.

4.7. Помістити санітарний спецодяг одяг і взуття у передбачені для цього місця.

4.8. Провітрити приміщення кухні (харчоблоку) ДНЗ, а потім закрити всі вікна.

4.9. Ретельно вимити руки з мілом, прийняти душ (при можливості).

4.10. Повідомити завідувачу виробництвом (шеф-кухарю) дитячого садка і змінника про всі несправності, помічені під час роботи, та вжиті заходи щодо їх усунення.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях.

5.1. До аварії або нещасного випадку на харчоблоці ДНЗ можуть привести наступні ситуації:

- виконання роботи з порушенням вимог цієї інструкції з охорони праці;
- несправність використовуваного у роботі устаткування, інструменту, пристосувань та інвентарю;
- експлуатація обладнання, що не відповідає вимогам з охорони праці;
- порушення вимог щодо охорони праці при експлуатації електрообладнання;

- недотримання заходів пожежної безпеки.

5.2. В аварійній ситуації слід донести інформацію про небезпеку до всіх оточуючих. Повідомити безпосередньому керівнику про те, що трапилося і діяти згідно з планом ліквідації аварії.

5.3. Обов'язково зупиняти роботу будь-якого кухонного електрообладнання, вимкнувши рубильник в наступних ситуаціях:

- наявності напруги на корпусі обладнання, корпусі пускорегулювальної апаратури;
- при перериванні подачі електроенергії;
- у разі займання обшивки електродвигуна і наявності запаху палаючої ізоляції, горілої гуми;
- при появі незвичного шуму, вібрації;
- у випадку несправності манометра варильного котла;
- якщо манометр показує тиск більше 0,4 кг/с і запобіжний клапан не спрацьовує;

5.4. Якщо в процесі роботи відбулося забруднення робочого місця жирами або просипаними порошкоподібними речовинами (борошном, крохмалем тощо), кухонному робітнику дитячого саду необхідно припинити роботу до видалення забруднюючих речовин.

5.5. Пролитий на підлогу жир необхідно видалити за допомогою дрантя або інших жиропоглинаючих матеріалів. Забруднене місце слід промити нагрітим (не більше 50 °C) розчином кальцинованої соди і витерти насухо. Використане ганчір'я повинно бути приbrane в металевий ящик зі щільною кришкою.

5.6. Просипані порошкоподібні речовини необхідно обережно видалити вологою ганчіркою або пилососом.

5.7. При попаданні в очі соди, миючих засобів (або їх розчинів), слід негайно промити очі великою кількістю проточної води і звернутися за медичною допомогою.

5.8. У разі загоряння жиру, не слід заливати його водою. Необхідно припинити його нагрівання і накрити кришкою або іншим предметом (щільною тканиною), що перешкоджає доступу повітря в зону горіння.

5.9. При отриманні травми, отруєння або раптовому захворюванні, негайно вжити заходів щодо надання першої долікарської допомоги потерпілому, у разі необхідності, викликати медичну сестру, про те, що трапилося, повідомити завідувачу виробництвом (шеф-кухарю) та завідувачу дошкільним навчальним закладом.

5.10. При виникненні пожежі, відключити електрообладнання, поставити до відома завідувача виробництвом (шеф-кухаря) ДНЗ, доповісти про це завідувачу дошкільним навчальним закладом і до найближчої пожежної частини за телефоном 101, потім оперативно почати евакуацію дітей з будівлі дитячого садка згідно з планом евакуації та приступити до ліквідації осередку загоряння за допомогою засобів пожежогасіння.

5.11. Ця інструкція з охорони праці для кухонного робітника передбачає, що у разі виникнення будь-якої аварійної ситуації необхідно негайно вжити всіх можливих заходів з її усунення, негайно надати першу невідкладну медичну допомогу постраждалим, інформувати про подію завідувача дошкільним навчальним закладом, за необхідності організувати транспортування потерпілих до найближчого лікувального закладу.

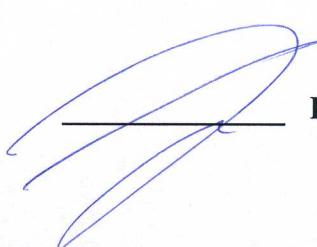
Розробив:

Провідний інженер з охорони праці

 Фоміних Н. А.

Погодив:

Начальник ВБДР, ОП та НС

 Герус Ю. М.